

NRB Unified Directives for Class A, B and C Licensed Institutions

Directive 03

Language mode: Bilingual

C.M. & Associates, Chartered Accountants | Kathmandu, Nepal

Generated: 2026-09-03

This material is provided for information and reference only and does not constitute legal, regulatory, tax or professional advice. Original Nepali text is authoritative. English is a controlled facilitative translation and is not an official Nepal Rastra Bank translation. In case of inconsistency, ambiguity or difference, the official Nepali Directive and applicable Nepal Rastra Bank circulars prevail. C.M. & Associates is not affiliated with, approved by or endorsed by Nepal Rastra Bank.

C.M. & Associates • Reference Copy | cma.com.np

Contents

Directive 03: Provisions Relating to Limits on Single-Obligor and Sectoral Loans, Advances and Facilities

C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np

Directive 03: Provisions Relating to Limits on Single-Obligor and Sectoral Loans, Advances and Facilities

Classification: PASS — EXISTING AUTHORITATIVE BASELINE (UNCHANGED)

Source document: NRB_Unified_Directives_2082_Bilingual_Compiled_Directives_1-21.docx

Nepali authoritative text

एकल ग्राहक तथा क्षेत्रगत कर्जा सापट र सुवधाको सीमा निर्धारण सम्बन्धी व्यवस्था

Controlled English translation

Provisions Relating to Limits on Single-Obligor and Sectoral Loans, Advances and Facilities

Legal unit

Nepali authoritative text

इ.प्रा. निर्देशन नं. ३/०८२

एकल ग्राहक तथा क्षेत्रगत कर्जा सापट र सुवधाको सीमा निर्धारण सम्बन्धी व्यवस्था

यस बैंकबाट “क”, “ख” र “ग” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाबाट एउटै ग्राहक, फर्म, कम्पनी वा आपसी सम्बन्ध भएका ग्राहकहरुको समूहलाई तथा अर्थ व्यवस्थाको एकै क्षेत्रमा प्रवाह हुने कर्जाका सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ७९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी देहायका निर्देशन जारी गरिएको छ ।

Controlled English translation

Directive No. 3/2082

Provisions Relating to Limits on Single-Obligor and Sectoral Loans, Advances and Facilities

In exercise of the authority conferred by Section 79 of the Nepal Rastra Bank Act, 2058, the following directives are issued in relation to loans extended by Class “A”, “B” and “C” licensed institutions to a single customer, firm, company or group of interconnected customers, and loans extended to a single sector of the economy.

१ 1. Single-Obligor Limit

Nepali authoritative text

कुनै एक इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले एउटै ग्राहक, फर्म, कम्पनी वा आपसी सम्बन्ध भएका ग्राहकहरुको समूहलाई प्रदान गर्न सक्ने कर्जाको तोकिएको अधिकतम सीमालाई एकल ग्राहक कर्जा सीमा (Single Obligor Limit) भनिन्छ ।

Controlled English translation

The prescribed maximum amount of credit that a licensed institution may provide to a single customer, firm, company or group of interconnected customers is called the Single-Obligor Limit.

२ 2. Determination of Limits on Loans, Advances and Facilities

Nepali authoritative text

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले एउटै ग्राहक, फर्म, कम्पनी वा आपसी सम्बन्ध भएका ग्राहकहरुको समूहलाई कोषमा आधारित (Fund Based) कर्जा सापट र गैरकोषमा आधारित (Non-Fund Based) सुवधाहरु समेत गरी आफ्नो प्राथमिक पुँजीको बढीमा २५ प्रतिशतसम्मको एकल

ग्राहक कर्जा सीमा कायम गरी प्रदान गर्न सक्नेछन् ।

देशको उत्पादन, रोजगारी लगायतका पक्षलाई दृष्टिगत गरी नरियात क्षेत्र, साना तथा मझौला उद्योग, यातायात पूर्वाधार परियोजना, औषधि उत्पादन उद्योग, कृषि क्षेत्र, पर्यटन उद्योग, समिन्ट उद्योग, फलाम उद्योग तथा अन्य उत्पादनमूलक उद्योगहरूमा प्रवाह हुने कर्जाको एकल ग्राहक कर्जा सीमा अधिकतम ३० प्रतिशत कायम गरिएको छ । यसरी कर्जा सापट तथा सुविधाको सीमा स्वीकृत गर्दा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको लागि आन्तरिक लेखापरीक्षकले प्रमाणित गरेको ठीक अघिल्लो त्रैमासको वासलातमा देखिने प्राथमिक पुँजीको आधारमा प्रतिग्राहक कर्जा सापट तथा सुविधाको सीमा निर्धारण गर्नुपर्नेछ ।

कुनै ग्राहक समूहमा उपर्युक्त बमोजमिका दुवै प्रकारका सीमा कायम गर्नुपर्ने प्रकृतिका उद्योग, व्यवसायहरू रहेको अवस्थामा त्यस्तो ग्राहक समूहलाई कुल कर्जा सापट तथा सुविधाको सीमा ३० प्रतिशत कायम गर्नुपर्नेछ । तर त्यस्तो कुल कर्जा सापट तथा सुविधा अन्तर्गत ३० प्रतिशत कर्जा सीमा कायम गर्नुपर्ने भनी माथि उल्लेख गरिएका उद्योग बाहेकका कर्जा सापट तथा सुविधाको सीमा भने २५ प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन ।

Controlled English translation

A licensed institution may provide fund-based loans and advances and non-fund-based facilities to a single customer, firm, company or group of interconnected customers by maintaining a Single-Obligor Limit not exceeding 25 percent of its Tier 1 capital.

Having regard to national production, employment and related considerations, the Single-Obligor Limit for credit extended to the export sector, small and medium industries, transport-infrastructure projects, pharmaceutical manufacturing industries, the agriculture sector, tourism industries, cement industries, iron industries and other manufacturing industries shall be a maximum of 30 percent. When approving the limit for loans, advances and facilities, the per-customer limit shall be determined on the basis of the Tier 1 capital shown in the immediately preceding quarterly balance sheet certified by the licensed institution's internal auditor.

Where a customer group includes industries or businesses to which both categories of limits referred to above apply, the aggregate limit on loans, advances and facilities for that customer group shall be 30 percent. However, within that aggregate amount, loans, advances and facilities for industries other than those specified above as eligible for the 30 percent limit shall not exceed 25 percent.

३ 3. Lending to Hydropower and Other Renewable-Energy Projects, Transmission-Line Projects and Cable-Car Construction Projects

Nepali authoritative text

(क) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले जलवदियुत लगायत नवीकरणीय ऊर्जा परियोजना, वदियुत प्रसारण लाइन (Transmission Line) र केवलकार निर्माण परियोजनामा कोषमा आधारित कर्जा तथा गैरकोषमा आधारित सुविधा प्राथमिक पुँजीको बढीमा ५० प्रतिशतसम्म प्रवाह गर्न सक्नेछन् । तर, जलवदियुत लगायत नवीकरणीय ऊर्जा परियोजनाको हकमा प्राथमिक पुँजीको २५ प्रतिशतभन्दा बढी कर्जा प्रवाह गर्नुपर्ने अवस्थामा सम्बन्धित निकायसँग अनिवार्य रुपमा वदियुत खरिद सम्झौता (Power Purchase Agreement) भएको हुनुपर्नेछ ।

(ख) यस्ता परियोजनाको भुक्तानी तालिका (Repayment Schedule) तयार गर्दा नगद प्रवाह तथा अन्य प्रमाणको आधारमा पुष्टि हुने गरी गर्नुपर्नेछ ।

(ग) परियोजना विश्लेषण गरी सम्बन्धित बैंक तथा वित्तीय संस्थाले तय गरेको Moratorium Period अथवा त्यस्तो परियोजनाबाट वदियुत उत्पादन भई प्रसारण लाइनमा जोडिएको तीन महिना मध्ये जुन पछि हुन्छ सो मतिपिश्चात् कसिता भुक्तानी सुरु गर्न सकिन्छ ।

(घ) इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले विशुद्ध जलवदियुत परियोजना, वदियुत प्रसारण लाइन (Transmission Line), नवीकरणीय ऊर्जा परियोजना र केवलकार निर्माण सम्बन्धी परियोजनाहरूमा लगानी गर्दा मात्र वदियमान २५ प्रतिशतको एकल ग्राहक कर्जा सीमालाई वृद्धि गरी कोषमा आधारित कर्जा तथा गैरकोषमा आधारित सुविधासमेत गरी जम्मा प्राथमिक पुँजीको बढीमा ५० प्रतिशतसम्म लगानी सीमा कायम गरिएको छ । तर, जलवदियुत परियोजना, वदियुत प्रसारण लाइन, नवीकरणीय ऊर्जा परियोजना र केवलकार निर्माण सम्बन्धी परियोजनाको ग्राहकले गैर-जलवदियुत/वदियुत प्रसारण लाइन/केवलकार परियोजनामा पनिलगानी गर्न चाहेमा ५० प्रतिशतको सीमा ननाघ्ने गरी कोषमा आधारित कर्जा तथा गैरकोषमा आधारित सुविधासमेत गरी बढीमा २५ प्रतिशतसम्म मात्र कर्जा/सुविधा प्रवाह गर्न सकिन्छ ।

उदाहरणका लागि: कोष तथा गैरकोषमा आधारित सुविधासमेत गरी जम्मा प्राथमिक पुँजीको ५० प्रतिशत विशुद्ध जलवदियुत परियोजना/वदियुत प्रसारण लाइन/केवलकार/नवीकरणीय ऊर्जा परियोजनामा लगानी गरेमा अन्यमा लगानी गर्न पाइने छैन । जम्मा प्राथमिक पुँजीको ४० प्रतिशत मात्र त्यस्ता परियोजनामा लगानी गरेमा अन्यमा १० प्रतिशतसम्म मात्र लगानी गर्न पाइनेछ । जम्मा प्राथमिक पुँजीको १ प्रतिशतदेखि २५

प्रतश्चित मातृ तृयसुता परयोजनामा लगानी गरेमा अन्यमा २५ प्रतश्चितसम्म मातृ लगानी गर्न पाइनेछ ।

कथंकदाचिति, गैर-जलवदियुत/वदियुत प्रसारण लाइन/केवलकार/नवीकरणीय ऊर्जा परयोजनामा तोकिएको सीमा नाघी कर्जा प्रवाह गरेमा सीमा नाघेको रकम बराबरको कर्जामा शतप्रतश्चित कर्जा नोकसानी व्यवस्था कायम गर्नुपर्नेछ ।

Controlled English translation

(a) A licensed institution may extend fund-based credit and non-fund-based facilities up to a maximum of 50 percent of its Tier 1 capital to hydropower and other renewable-energy projects, transmission-line projects and cable-car construction projects. Provided that, in the case of a hydropower or other renewable-energy project, a Power Purchase Agreement with the concerned authority shall be mandatory where credit exceeding 25 percent of Tier 1 capital is to be extended.

(b) The Repayment Schedule for such a project shall be prepared on the basis of cash flow and other supporting evidence.

(c) Instalment repayment may commence after the later of: (i) expiry of the Moratorium Period determined by the concerned bank or financial institution on the basis of project analysis; and (ii) three months after electricity generated by the project is connected to the transmission line.

(d) The existing 25 percent Single-Obligor Limit may be increased to a maximum aggregate of 50 percent of Tier 1 capital, including both fund-based credit and non-fund-based facilities, only when a licensed bank or financial institution invests in a pure hydropower project, transmission-line project, renewable-energy project or cable-car construction project. However, where a customer associated with such a project also wishes to invest in a non-hydropower, non-transmission-line or non-cable-car project, credit and facilities for such other investment shall be limited to a maximum of 25 percent, while the aggregate exposure including fund-based credit and non-fund-based facilities shall not exceed 50 percent.

For example: if an aggregate amount equal to 50 percent of Tier 1 capital, including fund-based and non-fund-based facilities, is invested in pure hydropower/transmission-line/cable-car/renewable-energy projects, no investment may be made in other sectors. If only 40 percent is invested in such projects, investment in other sectors may be made only up to 10 percent. If only 1 percent to 25 percent is invested in such projects, investment in other sectors may be made only up to 25 percent.

If credit is extended to a non-hydropower, non-transmission-line, non-cable-car or non-renewable-energy project in excess of the prescribed limit, a 100 percent loan-loss provision shall be maintained on the amount of credit exceeding the limit.

४. Exemptions from Limits on Loans, Advances and Facilities

Nepali authoritative text

देहायका कर्जा सापट वा सुवधाको हकमा एकल ग्राहक कर्जा सीमा (Single Obligor Limit) लागू हुने छैन:

(क) मुददती रसदि, नेपाल सरकारको सुरक्षणपत्र, नेपाल राष्ट्र बैंक ऋणपत्रको धतिमा र विश्व बैंक, एसियाली विकास बैंक तथा अन्तर्राष्ट्रिय वत्ति नगिम लगायतका नेपाल सदस्य भएको अन्तर्राष्ट्रिय बहुपक्षीय (Multilateral) वत्तीय संस्थाहरु तथा अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणीकृत (Rated) बैंकको निःशर्त जमानतमा प्रदान गरिने कर्जा सापट तथा सुवधाहरु । साथै, सम्बन्धित बैंक तथा वत्तीय संस्थाबाट अनुरोध भई आएमा यस बैंकले जारी गरेको निर्देशनमा उल्लेख भएको व्यवस्थासमेत कायम रहने गरी तृयसुता अन्तर्राष्ट्रिय बहुपक्षीय संस्थाले जारी गर्ने निःशर्त जमानत (Guarantee) मा आधारित भई बैंक तथा वत्तीय संस्थाहरुले प्रदान गर्ने कर्जामा पुँजीकोषको अनुपात गणना गर्ने प्रयोजनका लागि शून्य जोखिम भार (Zero Risk Weight) प्रदान गर्न सकिनेछ ।

स्पष्टीकरण: अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणीकृत (Rated) बैंक भन्नाले संयुक्त अधिराज्य बेलायतको लण्डनबाट प्रकाशित The Banker पत्रकाले प्रत्येक वर्ष जुलाई महिनामा प्रकाशन गर्ने Top Thousand World Banks को सूचीमा ठीक अघिल्लो वर्ष समावेश भएका बैंकहरुलाई सम्झनुपर्नेछ ।

(ख) कर्जासँग सम्बन्धित जोखमिबाट सुरक्षित हुने पर्याप्त व्यवस्था गरी देहायका संस्थाहरुलाई देहायबमोजिमका वस्तुहरु खरदि तथा आयात गर्न “क” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरुबाट प्रदान गरिने कर्जा सापट तथा सुवधाहरु: (१) नेपाल आयल निगम लि. - ग्याँस तथा पेट्रोलियम पदार्थ; (२) नेपाल खाद्य संस्थान - खाद्यान्न; (३) कृषि सामग्री कम्पनी लि. - कृषि रासायनिक मल; (४) साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लिमिटेड - कृषि रासायनिक मल ।

Controlled English translation

The Single-Obligor Limit shall not apply to the following loans, advances or facilities:

(a) Loans, advances and facilities secured by fixed-deposit receipts, Government of Nepal securities or Nepal Rastra Bank bonds, and those extended against an unconditional guarantee of an international multilateral financial institution of which Nepal is a member, including the World Bank, Asian Development Bank and International Finance Corporation, or of an internationally rated bank. In addition, upon a request from the concerned bank or financial institution, credit extended on the basis of an unconditional guarantee issued by such an international multilateral institution may be assigned a Zero Risk Weight for calculation of the capital-adequacy ratio, subject also to the provisions stated in the directives issued by Nepal Rastra Bank remaining applicable.

Explanation: "internationally rated bank" means a bank included in the immediately preceding year's Top Thousand World Banks list published each July by The Banker magazine from London, United Kingdom.

(b) Loans, advances and facilities provided by Class "A" licensed institutions, with adequate arrangements to protect against the credit-related risk, to the following institutions for the purchase and import of the stated goods: (1) Nepal Oil Corporation Ltd. - gas and petroleum products; (2) Nepal Food Corporation - foodgrains; (3) Agriculture Inputs Company Ltd. - agricultural chemical fertiliser; and (4) Salt Trading Corporation Limited - agricultural chemical fertiliser.

५ 5. Credit and Facilities Against Guarantees and Counter-Guarantees of Joint-Venture Investor Banks and Financial Institutions

Nepali authoritative text

संयुक्त लगानीमा सञ्चालनमा आएका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको संयुक्त लगानीकर्ता बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको ग्यारेण्टी तथा काउण्टर ग्यारेण्टीमा कर्जा तथा सुविधा प्रदान गर्नु कुनै बाधा पर्नेछैन। तर, यसरी प्रदान गरिएको कर्जामा एकल ग्राहक कर्जा सीमाको व्यवस्था भने लागू हुनेछ। त्यस्ता संयुक्त लगानीकर्ता बैंक तथा वित्तीय संस्था अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणीकृत (Rated) बैंक भएमा माथि बुँदा नं. ५ को (क) मा उल्लेख भए बमोजिमकै व्यवस्था लागू हुनेछ।

Controlled English translation

There shall be no restriction on extending credit and facilities against the guarantees and counter-guarantees of investor banks and financial institutions of banks and financial institutions operating as joint ventures. However, the Single-Obligor Limit shall apply to credit so extended. Where such an investor bank or financial institution is an internationally rated bank, the provision stated above in Clause 5(a) shall apply.

६ 6. Circumstances in Which Interconnected Customers Are Treated as One Group

Nepali authoritative text

कर्जा सापट तथा सुविधा सीमाको प्रयोजनको नमिति आपसी सम्बन्ध भएका ग्राहकहरूको समूहलाई देहायका अवस्थामा एउटै समूह मानिनेछ:

(क) कुनै कम्पनीले अर्को कम्पनीको २५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी शेयर लिएको भए त्यस्ता दुवै कम्पनीहरू।

(ख) कुनै व्यक्तिको कम्पनीको सञ्चालक; प्राइभेट लिमिटेड कम्पनीका शेयरधनी; साझेदारी फर्मका साझेदार; फर्मका प्रोप्राइटर; तथा त्यस्ता व्यक्तिको, सञ्चालक, शेयरधनी, साझेदार वा प्रोप्राइटरका एकाघरमा बसोबास गरी आएका वा छुट्टिभिन्न भएका पति वा पत्नी, छोरा, छोरी, धर्मपुत्र, धर्मपुत्री, बाबु, आमा, सौतेनी आमा र आफूले पालनपोषण गर्नुपर्ने दाजु, भाइ तथा दादी, बहनी।

(ग) खण्ड (ख) मा उल्लेखित व्यक्तिको एकै वा संयुक्त रुपमा अर्को कम्पनीको २५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी शेयर लिएको भए त्यस्ता कम्पनीहरू।

(घ) खण्ड (ख) मा उल्लेखित व्यक्तिको एकै वा संयुक्त रुपमा अर्को कम्पनीको २५ प्रतिशतभन्दा कम शेयर लिएको भए तापनि त्यस्तो कम्पनीको व्यवस्थापनमा देहायका कसिमिबाट नियन्त्रण भएका त्यस्ता कम्पनीहरू: (१) सञ्चालक समितिको अध्यक्ष भई; (२) कम्पनीको कार्यकारी प्रमुख भई; वा (३) कम्पनीका सञ्चालकहरूमध्ये २५ प्रतिशतभन्दा बढी सञ्चालकहरू नियुक्त गरी।

(ङ) एकै समूहका भनी आबद्ध रहेका फर्म, कम्पनी वा त्यस्ता समूहका सदस्यहरू।

(च) खण्ड (ख) बमोजिम एउटा ग्राहक वा कम्पनीले अर्को ग्राहक वा कम्पनीलाई जमानत दिएको भए त्यस्ता ग्राहक वा कम्पनीहरू। तर राष्ट्रिय प्राथमिकताप्राप्त जलविद्युत आयोजनाको हकमा कुनै ग्राहकले जमानत दिएको आधारमा मात्र आपसी सम्बन्ध भएका ग्राहकहरूको समूहमा

नपर्ने गरी शर्तहरू तोक्यो छुट दनि सकिन्छ । तोकिएको समयमा त्यस्ता आयोजना सम्पन्न नभएमा यस्तो छुट स्वतः रद्द हुनेछ ।

(छ) एउटै धर्तीमा एकभन्दा बढी व्यक्तिहरूलाई कर्जा प्रवाह गरेको भए त्यस्ता व्यक्तिहरू ।

(ज) फर्म, कम्पनीबाहेक अन्य संस्थाहरूको हकमा सो संस्था सञ्चालन, नियन्त्रण वा व्यवस्थापनमा प्रत्यक्ष संलग्न व्यक्ति वा नजिकको एकाघरमा बसोबास गरी आएका वा छुट्टिभिन्न भएका पति वा पत्नी, छोरा, छोरी, धर्मपुत्र, धर्मपुत्री, बाबु, आमा, सौतेनी आमा र आफूले पालनपोषण गर्नुपर्ने दाजु, भाइ तथा दादी, बहनी ।

Controlled English translation

For the purpose of limits on loans, advances and facilities, interconnected customers shall be treated as one group in the following circumstances:

(a) Where one company holds 25 percent or more of the shares of another company, both companies.

(b) An individual; a director of a company; a shareholder of a private limited company; a partner of a partnership firm; a proprietor of a firm; and the spouse (whether living in the same household or separated), son, daughter, adopted son, adopted daughter, father, mother, stepmother, and dependent elder or younger brother or sister of any such individual, director, shareholder, partner or proprietor.

(c) Companies in which the persons referred to in paragraph (b), individually or jointly, hold 25 percent or more of the shares.

(d) Companies in which the persons referred to in paragraph (b), individually or jointly, hold less than 25 percent of the shares but control management by: (1) serving as Chairperson of the Board of Directors; (2) serving as the company's chief executive; or (3) appointing more than 25 percent of the company's directors.

(e) Firms, companies or members affiliated as belonging to the same group.

(f) Customers or companies where one customer or company gives a guarantee for another customer or company as referred to in paragraph (b). Provided that, for a hydropower project accorded national priority, an exemption may be granted on prescribed conditions so that the customer is not included in a group of interconnected customers solely because it has given a guarantee. The exemption shall automatically lapse if the project is not completed within the prescribed time.

(g) Persons to whom credit has been extended against the same collateral.

(h) In the case of an entity other than a firm or company, a person directly involved in its operation, control or management, and that person's spouse (whether living in the same household or separated), son, daughter, adopted son, adopted daughter, father, mother, stepmother, and dependent elder or younger brother or sister.

७ 7. Submission of Particulars of Interconnected Customers

Nepali authoritative text

एउटा ग्राहक वा आपसी सम्बन्ध भएका ग्राहकहरूको अभिलेख अर्धवार्षिक रुपमा तयार गरी एक महिनाभित्र यस बैंकको बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग तथा सम्बन्धित सुपरविक्षण विभागमा पठाउनुपर्नेछ ।

Controlled English translation

Records of each customer and group of interconnected customers shall be prepared half-yearly and submitted within one month to the Banks and Financial Institutions Regulation Department and the concerned Supervision Department of Nepal Rastra Bank.

८ 8. Treatment as a Separate Group

Nepali authoritative text

नेपाल सरकारको पूर्ण वा ५० प्रतिशतभन्दा बढी स्वामित्व भएको संगठित संस्था वा कम्पनीलाई छुट्टै (अलग) समूहको रुपमा लडिनेछ ।

Controlled English translation

A body corporate or company wholly owned, or more than 50 percent owned, by the Government of Nepal shall be treated as a separate group.

९ 9. Mitigation of Concentration Risk

Nepali authoritative text

कुनै एउटा ग्राहक, फर्म, कम्पनी वा आपसी सम्बन्ध भएका ग्राहकहरुको समूहलाई तोकिएको एकल ग्राहक कर्जा सीमाभन्दा बढी कर्जा सापट वा सुविधा प्रदान गरेमा यस निर्देशनको उल्लंघन भएको मानिनेछ र त्यस्तो अवस्थाबाट उत्पन्न हुनसक्ने अधिकिन्दरति जोखिम खाम्नको लागि सीमाभन्दा बढी प्रदान गरिएको कर्जा सापट वा सुविधाको शतप्रतिशत थप कर्जा नोक्सानी व्यवस्था (Loan Loss Provision) कायम गर्नुपर्नेछ ।

Controlled English translation

Where loans, advances or facilities exceeding the prescribed Single-Obligor Limit are provided to a customer, firm, company or group of interconnected customers, this Directive shall be deemed to have been violated. To absorb the Concentration Risk that may arise, an additional Loan Loss Provision equal to 100 percent of the loans, advances or facilities provided in excess of the limit shall be maintained.

१० 10. Submission of Credit Particulars of Large Borrowers

Nepali authoritative text

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेका ठूला ऋणी ("क" वर्गका लागि रु. ५ करोड तथा "ख" र "ग" वर्गका लागि रु. २ करोडभन्दा बढी कर्जा उपयोग गर्ने) को कर्जा सम्बन्धी विवरण तोकिएको ढाँचामा समष्टिगत रुपमा तयार गरी त्रैमासिक रुपमा त्रैमास समाप्त भएको मितिले ७ दिनभित्र यस बैंकको रपिर्स्टडि पोर्टलमा ग्राहकको विवरण, ठूला ऋणीको समूहको विवरण, कोषमा आधारित कर्जा र गैरकोषमा आधारित कर्जा सम्बन्धी विवरण पेश गर्नुपर्नेछ । यस्तो विवरण पेश गर्दा हरेक ग्राहकलाई सम्बन्धित समूहमा नै राख्नुपर्नेछ ।

Controlled English translation

Licensed banks and financial institutions shall prepare consolidated credit particulars of large borrowers - borrowers utilizing credit exceeding NPR 50 million for Class "A" institutions and NPR 20 million for Class "B" and "C" institutions - in the prescribed format and, quarterly within seven days after the end of each quarter, submit through Nepal Rastra Bank's reporting portal the customer particulars, particulars of the large-borrower group, fund-based credit particulars and non-fund-based credit particulars. Each customer shall be included in the relevant group when the return is submitted.

११ 11. Provisions Relating to Sectoral Credit

Nepali authoritative text

(१) जोखिम नियन्त्रण गर्नको लागि इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पर्याप्त आन्तरिक नीतियिमको व्यवस्था गरी क्षेत्रगत कर्जा सघनताको अनुगमन गर्नुपर्नेछ । तर, यस बैंकले निर्देशन दिएको सोही बमोजिम थप कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । अर्थ व्यवस्थाका विभिन्न क्षेत्रहरुको सूची संलग्न निर्देशन फाराम नं. ३.१ मा उल्लेख गरिएको छ ।

(२) क्षेत्रगत रुपमा प्रवाह गरिएको कर्जा तथा सुविधालाई इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले कर्जा सघनता अनुसार देहायबमोजिम दुई तहमा छुट्याएर अनुगमन, नियन्त्रण तथा सूचना प्रणालीको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ (फाराम नं. ९.३ को ढाँचा अनुसार): (क) तह १: प्राथमिक पुँजीको ५० देखि १०० प्रतिशतसम्म एउटै क्षेत्रमा प्रवाहित कर्जा सापट र सुविधा । यस्तो कर्जाको मापन र अनुगमनको कार्यविधि तथा सूचना प्रणालीको व्यवस्था इजाजतपत्रप्राप्त संस्था आफैले गरी कम्तीमा त्रैमासिक रुपमा अनुगमन गर्नुपर्नेछ । (ख) तह २: प्राथमिक पुँजीको शत प्रतिशतभन्दा बढी एउटै क्षेत्रमा प्रवाहित कर्जा सापट र सुविधा । यस्तो कर्जा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक समितिबाट समेत अनुमोदन गराइएको हुनुपर्नेछ । सञ्चालक समितिले त्यस्ता कर्जाहरुको सीमा प्राथमिक पुँजीको शत प्रतिशतभन्दा बढी कायम राख्ने वा नराख्ने भन्ने सम्बन्धमा वार्षिक रुपमा निर्णय गर्नुपर्नेछ ।

(३) इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्था (कुनै एक आर्थिक क्षेत्रमा मात्र कर्जा प्रवाह गर्न स्वीकृत पाएका वित्तीय संस्था बाहेक) ले कुनै एक क्षेत्रमा आफ्नो कुल बाँकी कर्जा सापटको बढीमा ४० प्रतिशतसम्म कर्जा प्रवाह गर्न पाउने व्यवस्था गरिएको छ । यसपूर्व ४० प्रतिशतभन्दा कम सीमा तोकिएका क्षेत्रहरुमा भने सोही बमोजिम हुनेछ । यस्तो क्षेत्रगत कर्जा सीमा नाघेमा सीमाभन्दा बढी प्रवाह भएको रकम इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले प्राथमिक पुँजीबाट घटाउनुपर्नेछ ।

(४) घरजग्गा तथा रयिल स्टेट कर्जा सम्बन्धी व्यवस्था

(क) रयिल स्टेट कर्जा र सोको धति सुरक्षणको Fair Market Value बीचको अनुपात (Loan to Value Ratio) बढीमा ५० प्रतिशतसम्म मात्र कायम गर्नुपर्नेछ । तर, जतिसुकै रकमका नजी आवासीय घर कर्जा (Personal Residential Home Loan) र नियमानुसार दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त घर निर्माण व्यवसाय कम्पनीहरु/परियोजनाहरुलाई आवासीय घर निर्माणको लागि प्रदान गरिने कर्जाको हकमा Loan to Value Ratio बढीमा ७० प्रतिशतसम्म कायम गर्न सकिनेछ ।

(ख) पहिलो पटक घर खरिद वा निर्माण गर्ने व्यक्ति (First Home Buyer) लाई देहायका शर्तहरुको अधीनमा रही प्रदान गरिने रु. ३ करोडसम्मको आवासीय घर कर्जामा Loan to Value Ratio बढीमा ८० प्रतिशतसम्म कायम गर्न सकिनेछ: (अ) ऋणी आफूले मात्र प्रयोग गर्ने गरी बढीमा ३ हजार वर्गफिटसम्मको घर/Apartment हुनुपर्ने; (आ) कुनै पनि बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट यसपूर्व घर/Apartment निर्माण वा खरिद कर्जा नलएको यकिन गर्नुपर्ने; (इ) यस सुविधा अन्तर्गत कर्जा प्रदान गर्दा घरभाडालाई ऋणीको आमदानीको स्रोतको रुपमा देखाउन नपाइने; र (ई) कर्जाको ब्याजदर वृद्धि भएमा पूर्वनिर्धारित मासिक कसिता वृद्धि नगरी कर्जा भुक्तान हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने ।

(ग) २०८० कात्तिकको भूकम्पका कारण क्षतिग्रस्त भएका आवासीय घरहरुको पुनर्निर्माणका लागि नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारले तोकेका निकायले भूकम्प प्रभावितको रुपमा सूचीकरण गरेको परिवारलाई प्रदान गर्ने आवासीय घर कर्जाको हकमा कर्जा र सोको धति सुरक्षण बीचको Loan to Value Ratio मा खण्ड (क) र (ख) मा उल्लिखित अनुपातभन्दा न्यूनतम १० प्रतिशत बन्दि थप गर्नुपर्नेछ । यस्तो अनुपातको सीमा अधिकतम शतप्रतिशतसम्म कायम गर्न सकिनेछ ।

(घ) आवासीय घर कर्जा, व्यावसायिक भवन तथा आवासीय अपार्टमेन्ट निर्माण कर्जा, निर्माण सम्पन्न भई आय आर्जन गर्न थालेको व्यापारिक कम्प्लेक्स कर्जा तथा अन्य रयिल स्टेट कर्जा (जग्गाजमीन खरिद तथा प्लटडि कर्जा समेत) गरी कुल कर्जाको २५ प्रतिशतभन्दा बढी नहुने गरी कर्जा सीमा तोकिएको छ । साथै, अन्य रयिल स्टेट कर्जा (जग्गाजमीन खरिद तथा प्लटडि कर्जा समेत) को लागि प्रवाह हुने कर्जाको सीमा कुल कर्जाको १० प्रतिशत कायम गरिएको छ ।

घरजग्गा तथा रयिल स्टेट कर्जा सम्बन्धमा देहायबमोजिम गर्नुपर्नेछ: (१) रयिल स्टेट कर्जा सापट भन्नाले निर्देशन नं. ९ को निर्देशन फाराम नं. ९.३ (क) प्रयोजन अनुसारको कर्जा सापटमा उल्लिखित स्पष्टीकरणको सि.नं. ६ को रयिल स्टेट कर्जालाई बुझाउनेछ । (२) कर्जा प्रवाह गर्दा माथि उल्लिखित सीमा नाघ्ने गरी इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले उक्त प्रयोजन/Product हरुमा प्रदान गरेको कर्जाको पुनर्संरचना वा नवीकरण गर्न पाउने छैनन् । (३) समग्र सीमा कायम गर्ने सलिसिलामा कुनै कर्जा वशिष्टलाई भुक्तानी म्याद अगावै असुली गर्ने गरी Call Back गर्न यस व्यवस्थाले बाध्य गराएको छैन । इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले प्रत्येक कर्जाको कसिताबन्दीको आधारमा कायम राखेको भुक्तानी म्यादसम्म सो कर्जालाई सोही कसिता बमोजिम असुल गर्न सकिनेछ ।

(४) यस व्यवस्था अन्तर्गत कायम गरिएको कर्जा सीमा नाघेमा नाघेजति रकमको लागि कुल जोखिम भारित सम्पत्तिको गणना गर्दा १५० प्रतिशतको जोखिम भार प्रदान गर्नुपर्नेछ । (५) बहुआवासीय घरका लागि एक मात्र बैंकले कर्जा प्रवाह गर्ने भए सोही बैंक र सह-वित्तीयकरण अन्तर्गतको कर्जा भए अगुवा बैंकमा अपार्टमेन्ट खरिदकर्ताहरुले Down Payment वा Booking खुल्ला गरेपछि जिम्मा गरेको रकम अनिवार्यरुपले सम्बन्धित बैंक वा अगुवा बैंकमा जम्मा गराइएको हुनुपर्नेछ ।

(५) व्यक्तिगत आवासीय घर कर्जा (Home Loan) सम्बन्धी व्यवस्था

(१) उपबुँदा नं. ४ को खण्ड (घ) बमोजिम सीमा गणना गर्दा रु. ३ करोड वा सोभन्दा कमको व्यक्तिगत आवासीय घर कर्जालाई समावेश गर्नुपर्नेछैन । (२) व्यक्तिगत आवासीय घर कर्जा भन्नाले बैंक/वित्तीय संस्थाले ग्राहकको आयस्रोत हेरी सो स्रोतले पर्याप्त धान्ने कसिता कायम गरी उक्त ग्राहकले आफ्नै प्रयोग गर्ने वा भाडामा लगाउने उद्देश्यले घर निर्माण, घर/अपार्टमेन्ट खरिदको लागि प्रवाह गरेको आवासीय घर कर्जा (Home Loan) लाई मात्र बुझाउनेछ ।

(३) यो खण्ड बमोजिमको व्यक्तिगत आवासीय घर कर्जा प्रवाह गर्दा बैंक/वित्तीय संस्था आफैले Product Paper तयार गरी सम्बन्धित संस्थाको सञ्चालक समितिले स्वीकृत गरेपश्चात् मात्र यस्तो प्रकृतिको कर्जा प्रवाह गर्नुपर्नेछ । (४) यो खण्ड बमोजिमको व्यक्तिगत आवासीय घर कर्जा एउटा बैंक/वित्तीय संस्थाबाट एउटा परिवारलाई एउटासम्म मात्र प्रदान गर्न सकिनेछ ।

(६) घर/भवन निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था

(क) नगरपालिका क्षेत्रभित्रको घर/भवनको सुरक्षणमा वा घर/भवन निर्माणका लागि कर्जा प्रवाह गर्दा घर/भवन निर्माण सम्बन्धमा सम्बन्धित स्थानीय तह/कार्यालयबाट जारी मापदण्डहरु पूरा गरे/नगरेको यकिन गरी नक्सापास, आवश्यकता अनुसार अन्य निकायको स्वीकृति, घर/भवन निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र/प्रमाणीकरण/अभिलेखीकरण लगायतका कागजातहरु लिन व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

(ख) घर/भवन निर्माणका लागि कर्जा प्रदान गर्दा महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी राष्ट्रिय भवन संहिता लागू गरेका गाउँपालिकामा राष्ट्रिय भवन संहिता अनुसरण गरी निर्माण गरिने भवनहरुमा मात्र कर्जा प्रवाह गर्नुपर्नेछ ।

स्पष्टीकरण: “एउटै क्षेत्रमा प्रवाहति कर्जा” भन्नाले अर्थव्यवस्थाको एकै क्षेत्रका ग्राहकहरुमा प्रवाहति कर्जा सापट र जमानत, वचनबद्धता, प्रतीतपत्र जस्ता सुविधाहरु समझनुपर्छ ।

(७) सवारी साधन कर्जासम्बन्धी व्यवस्था

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले सवारी साधन खरिद गर्न कर्जा प्रवाह गर्दा देहायबमोजिमका सवारी साधनका लागि सवारी साधनको ऋण मूल्यको अनुपात (Loan to Value Ratio) अधिकतम ६० प्रतिशतसम्म मात्र कायम गर्नुपर्नेछः (क) सबै प्रयोजनका वदियुतीय सवारी साधन; र (ख) नजि प्रयोजनका व्यक्तिगत अन्य सवारी साधन ।

तर, जेनजी आन्दोलनबाट प्रत्यक्ष रुपमा प्रभावति उद्योग तथा व्यावसायिक प्रतष्ठानमा व्यावसायिक रुपमा प्रयोग भइरहेका सवारी तथा ढुवानीका साधन क्षतिभई प्रतस्थिापन गर्न कर्जा प्रदान गर्दा Loan to Value Ratio ८० प्रतिशतसम्म कायम गर्न सकनिछ ।

Controlled English translation

(1) To control risk, a licensed institution shall establish adequate internal policies and procedures and monitor sectoral credit concentration. Where directed by Nepal Rastra Bank, an additional loan-loss provision shall be maintained accordingly. The list of the various sectors of the economy is specified in attached Directive Form No. 3.1.

(2) A licensed institution shall classify sectoral credit and facilities into the following two levels according to credit concentration and establish monitoring, control and information systems accordingly, in the format of Form No. 9.3: (a) Level 1: loans, advances and facilities extended to a single sector amounting to 50 percent to 100 percent of Tier 1 capital. The licensed institution shall itself establish procedures and information systems for measurement and monitoring and shall monitor such credit at least quarterly. (b) Level 2: loans, advances and facilities extended to a single sector exceeding 100 percent of Tier 1 capital. Such credit shall also have been approved by the Board of Directors of the licensed institution. The Board shall decide annually whether or not to maintain the limit for such credit above 100 percent of Tier 1 capital.

(3) A licensed bank or financial institution, other than a financial institution authorised to lend only to one economic sector, may extend to any one sector credit not exceeding 40 percent of its total outstanding loans and advances. Where a limit below 40 percent was previously prescribed for a sector, that lower limit shall continue to apply. If the applicable sectoral credit limit is exceeded, the amount extended in excess of the limit shall be deducted from the licensed institution's Tier 1 capital.

(4) Provisions Relating to Land, Housing and Real-Estate Credit

(a) The Loan to Value Ratio between a real-estate loan and the Fair Market Value of its collateral shall not exceed 50 percent. However, the ratio may be maintained up to 70 percent for a Personal Residential Home Loan of any amount and for credit provided for residential construction to duly registered and operating house-construction business companies/projects approved by the Government of Nepal.

(b) For a residential housing loan up to NPR 30 million provided to a First Home Buyer, the Loan to Value Ratio may be maintained up to 80 percent subject to the following conditions: (i) the house/apartment shall be for the borrower's own use and shall not exceed 3,000 square feet; (ii) it shall be confirmed that the borrower has not previously obtained a loan from any bank or financial institution to construct or purchase a house/apartment; (iii) house rent shall not be shown as a source of the borrower's income when credit is provided under this facility; and (iv) if the interest rate increases, arrangements shall be made to repay the loan without increasing the predetermined monthly instalment.

(c) For a residential housing loan provided to a family listed as earthquake-affected by the Government of Nepal or an agency designated by it for reconstruction of a residential house damaged by the earthquake of Kartik 2080, the Loan to Value Ratio shall be increased by at least 10 percentage points over the applicable ratio stated in paragraphs (a) and (b). The ratio may be maintained up to a maximum of 100 percent.

(d) The aggregate of residential housing loans, loans for construction of commercial buildings and residential apartments, loans for completed commercial complexes that have begun generating income, and other real-estate loans, including land-purchase and plotting loans, shall not exceed 25 percent of total loans. Within that amount, credit extended for other real-estate loans, including land-purchase and plotting loans, shall not exceed 10 percent of total loans.

The following shall apply to land, housing and real-estate credit: (1) "real-estate loan or advance" means real-estate credit stated at serial number 6 of the explanation under the loans and advances for purposes of Directive Form No. 9.3(a) of Directive No. 9. (2) A licensed institution shall not restructure or renew credit extended for those purposes/products in a

manner that causes the limits specified above to be exceeded. (3) In maintaining the aggregate limit, this provision does not require any particular loan to be called back for recovery before its maturity. The licensed institution may recover each loan in accordance with its instalment schedule up to the maturity maintained for that loan.

(4) If a credit limit maintained under this provision is exceeded, a risk weight of 150 percent shall be assigned to the amount exceeding the limit when calculating total risk-weighted assets. (5) For multi-unit housing, amounts deposited by apartment purchasers after down payment or booking opens shall mandatorily be deposited with the lending bank where only one bank provides the loan, or with the lead bank where the loan is under consortium financing.

(5) Provisions Relating to Personal Residential Home Loans

(1) A personal residential home loan of NPR 30 million or less shall not be included when calculating the limit under sub-clause 4(d). (2) "personal residential home loan" means only a Home Loan extended by a bank or financial institution for construction of a house or purchase of a house/apartment for the customer's own use or for rental, where the instalment is fixed after considering the customer's source of income and is adequately serviceable from that source.

(3) Before extending a personal residential home loan under this paragraph, the bank or financial institution shall prepare its own Product Paper, obtain approval from its Board of Directors, and only thereafter extend such credit. (4) A bank or financial institution may provide only one personal residential home loan under this paragraph to one family.

(6) Provisions Relating to House/Building Construction

(a) When extending credit secured by a house/building within a municipal area or for construction of a house/building, the institution shall verify compliance with the standards issued by the concerned local level/office and shall make arrangements to obtain the approved building plan, approval of other authorities where necessary, the house/building completion certificate, certification/recording documents and other relevant documents.

(b) Credit for house/building construction shall be extended only for buildings constructed in compliance with the National Building Code in metropolitan cities, sub-metropolitan cities, municipalities and rural municipalities in which the Government of Nepal has made the National Building Code applicable by publishing a notice in the Nepal Gazette.

Explanation: "credit extended to a single sector" means loans and advances extended to customers in the same sector of the economy, together with facilities such as guarantees, commitments and letters of credit.

(7) Provisions Relating to Vehicle Loans

When a licensed institution extends credit to purchase a vehicle, the Loan to Value Ratio shall not exceed 60 percent for: (a) electric vehicles for all purposes; and (b) other personal vehicles for private use.

Provided that, where credit is provided to replace vehicles and transport equipment used commercially by industries and business establishments directly affected by the Gen-Z movement, the Loan to Value Ratio may be maintained up to 80 percent.

१२ 12. Repeal and Saving

Nepali authoritative text

(१) यस बैंकबाट यसअघि जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन, २०८१ को एकल ग्राहक तथा क्षेत्रगत कर्जा सापट र सुवर्धिका सीमा निर्धारण सम्बन्धी व्यवस्था इ.प्रा. निर्देशन नं. ३/०८१ बाट जारी गरिएको निर्देशन तथा सोपश्चात् मिति २०८२ माघ २ सम्म जारी भएका यसै विषयसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण परपत्रहरु खारेज गरिएको छ ।

(२) उपबुँदा (१) बमोजिम खारेज गरिएका निर्देशन तथा परपत्र बमोजिम भए गरेका काम कारवाही यसै निर्देशन बमोजिम भए गरेको मानिन्छ ।

Controlled English translation

(1) Directive No. 3/2081 issued under the Unified Directives, 2081 relating to limits on single-obligor and sectoral loans, advances and facilities, together with all circulars relating to the same subject issued thereafter up to Magh 2, 2082, is hereby repealed.

(2) Any acts or actions done or taken pursuant to the directives and circulars repealed under sub-clause (1) shall be deemed to have been done or taken pursuant to this Directive.

C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np

Source and disclaimer

This material is provided for information and reference only and does not constitute legal, regulatory, tax or professional advice. Original Nepali text is authoritative. English is a controlled facilitative translation and is not an official Nepal Rastra Bank translation. In case of inconsistency, ambiguity or difference, the official Nepali Directive and applicable Nepal Rastra Bank circulars prevail. C.M. & Associates is not affiliated with, approved by or endorsed by Nepal Rastra Bank.

Watermark: C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np

C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np